

Veijo Meri (1928–2015) oli keskeinen suomalainen kirjailija ja tunnetuin modernistimme maailmalla. Hän oli monen kirjallisuudenlajin yllättäjä ja uudistaja. Veijo Meren tuotantoon kuuluu romaaneja, novelleja ja runoja sekä näytelmiä, kuunnelmia ja oopperalibretto. Hän julkaisi myös esseitä, elämäkertoja, historiateoksia sekä etymologisen sanakirjan. Veijo Meri -palkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan kotimaisen kirjallisuuden asemaa. Palkinto myönnetään tunnustuksena merkittävästä kaunokirjallisesta saavutuksesta. Palkinto on perustettu vuonna 2012 ja se jaetaan vuosittain. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2019 Veijo Meri -palkinto on myönnetty kirjailija Riikka Pulkkiselle

Riikka Pulkinen (s. 1980) tuli suomalaisen yleisön tietoisuuteen poikkeuksellisen komeasti vuonna 2006 esikoisteoksellaan *Raja* – yhtäkäää rajulla ja herkällä romaanilla, joka ei kavahtanut käydä suoraan päin ihmisen olemisen suurimpia voimia ja kysymyksiä: rakkautta, halua, vastuuta; oikeaa ja väärää. Teos valloitti kertaheitolla niin kriitikot kuin lukijat.

Pulkkisen toinen romaani, Finlandia-ehdokkaaksikin noussut *Totta* (2010), nostatti innostuksen myös kansainvälisesti, ja se on käännetty yhteensä liki 20 kielelle. Viimeistään *Totta* osoitti Pulkkisen ainutlaatuisen kirjailijanlaadun: hänen syvän emotionaalisen älykkyytensä, taitonsa kuvata niitä pieniä liikkeitä, joilla ihmisen mieli käsittelee kaikkein isoimpia asioita.

Seurasivat kiitetyt romaanit *Vieras* (2012) ja *Paras mahdollinen maailma* (2016). Näistä ensimmäisen keskiössä olivat kysymykset uskosta, uhriudesta ja vieraudesta; jälkimmäinen taas oli suuri eurooppalainen romaani taiteesta, muistoista ja vaikenemisen hinnasta, ihmisistä vapauden, ihanteiden ja ideologioiden ristipaineissa.

Viimeisin romaani *Lasten planeetta* (2018) oli Pulkkiselta rohkea avaus uuteen. Suora ja intiimi romaani vanhemmuudesta, erosta ja lähelle päästämisen vaikeudesta kasvaa pohdinnaksi ihmiselämän pohjattomasta epävarmuudesta ja hauraudesta.

Pulkkisella on harvinainen kyky heittäytyä eri-ikäisten ja -taustaisten ihmisten asemaan. Hänen tulkintansa on tarkka ja tosi, oli kyse sitten teinityöstä, kirjallisuuden professorista, kriisiä läpikäyvistä papista, kaksikymppisestä citysinkusta, romahtaneiden illuusoiden painamasta keski-ikäisestä miehestä, vasta eronneesta pienen lapsen äidistä.

Jokaisella ihmisellä on salatut kipupisteensä, ja juuri siitä mitä emme halua nähdä, siitä mitä mieleemme kieltäytyy käsittelemästä, kumpuavat syvimmät ristiriidat. Tabu – trauma, sanomaton – on ollut Pulkkisen teosten keskiössä alusta asti. Se muodostaa hänen henkilöhahmojensa tumman ytimen, kuin mustan aukon, jonka ympärille tarina hienovaraisesti kerros kerrokselta keriytyy.

Riikka Pulkkisen teemat voivat olla eettisiä, esteettisiä tai poliittisia, mutta hän käsittelee niitä aina eläytyen, henkilön kautta. Hänen romaaneissaan tanssivat pysähtymättömässä liikkeessä intellektuaalinen ja fyysinen, korkea ja arkinen, nyt-hetki ja muistot, kaunis ja kaamea. Ihmekö, että tanssilla on Pulkkisen romaaneissa aina ollut vahva roolinsa.

Suomalaisessa usein sangen raskaita sävyjä suosivassa kirjallisessa maisemassa Riikka Pulkkisen kirjailijantyö osoittaa, ettei syvyys sulje pois kepeyttä, tanssi filosofiaa, leikki kauhua, tyttöyden ilo raastavinta surua, Levinas leipomista, vaan ne ovat saman ihmisenä olemisen ulottuvuuksia kaikki, vain lauseen mitan päässä toisistaan.

Teokset

Raja, 2006 Gummerus

Totta, 2010 Otava

Vieras, 2012 Otava

liris Lempivaaran levoton ja painava sydän, 2014 Otava

Paras mahdollinen maailma, 2016 Otava

Lasten planeetta, 2018 Otava